

„Innerhalb der slavischen Welt steht die Frau anatomisch und physiologisch dem Manne näher, als innerhalb der germanischen Welt. Diese Thatsache verursacht mancherlei Erscheinungen im Leben der slavischen Völker, im häuslichen ganz ebenso, wie im öffentlichen. Gewisse Eigenschaften des Gemüthes treten bei dem Manne im östlichen Evropa stärker hervor, als im mittleren und westlichen; auch die Unmittelbarkeit ist mehr oder weniger vorwiegend ausgebildet. Woselbst Weinen und Küssen bei dem Manne wahrgenommen wird, ist die Kluft, welche beide Geschlechter trennt, keine so tiefe; und woselbst Frauen männliche Fähigkeiten ausüben, stehen sie auch dem starken Geschlechte näher.

Die mindere Entfernung der beiden Geschlechter von einander, ganz besonders in Bezug auf Organisation des Gehirnes, Bau des Schädels und das Verhältniss des Kopfes zum ganzen Körper, bei den Slaven kommt auch zum Ausdruck durch die grössere Liebe der Männer zu der Nachkommenschaft und die in früheren Jahrhunderten beobachtete persönliche Auswahl in Bezug auf die Ehe. Hören wir, was in diesem letzteren Punkte Wilhelm Alexander von den alten Russen erzählt: Wenn die vorläufigen Bedingungen zwischen den Eltern des jungen Paares abgemacht waren, so wurde die Braut nackt ausgezogen und von alten Matronen sorgfältig untersucht; fanden selbe irgend einen körperlichen Fehler, so bemühten sie sich, ihn zu heilen, liess dieser aber keine Heilung zu, so zerschlug sich die Partie, und das Frauenzimmer wurde nicht allein als eine zur Zeugung untüchtige Person, sondern auch für unfähig angesehen, die Zuneigung des Mannes sich zu erhalten^e.

To se čuje zopet vse drugače, nego ono zlobno predbacivanje, da je Slovanu ženska bitje niže vrste. — Vidimo pa tudi iz navedenega, da Slovana k ženski ni vlekla mesenost, ampak da je prevladala in še prevlada skrb za potomstvo, kar je prav za prav jedini namen združenja moškega spola z ženskim. (Dalje prib.)

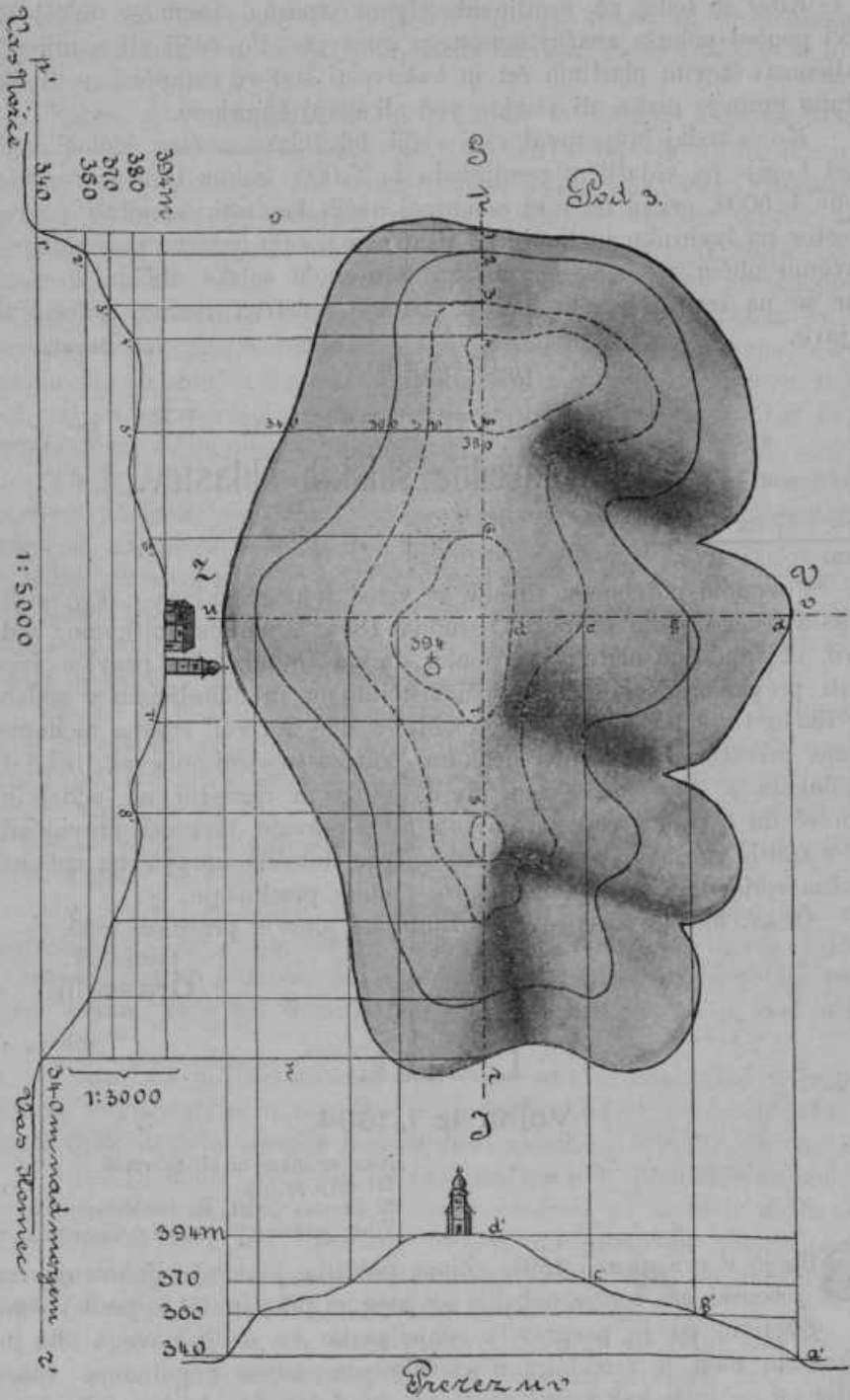
Kako je risati zemljevid šolske občine.

Za navedenim učilom pride na vrsto risanje šolske občine. Predno se prične s tem delom, potrebno je šolsko občino popolnoma poznati, kar ni važno samo za risanje, ampak sploh za vsacega, ki se bavi z ljudsko šolskim poukom. Malokomu bode mogoče zemeljsko površje in njegove oblike spoznati popolnoma iz specialnih vojaških zemljevidov. Zaradi tega vzemi v prvo v roke n. pr. Reitzner, Situationszeichnen, ki stane samo nekaj krajcarjev, ali pa „Schlüssel zur Darstellung militärischer Aufnahmen“, kar ima tudi naša okrajna

učiteljska knjižnica. Še bolje pa bode, ako se prečita tudi „Reitzners Terrainlehre“. Tudi novejša izdaja Kozenovega atlanta ima prav dobro razpravo o čitanji zemljevidov. V teh navodih se nahaja vse, česar treba za razumljenje zemeljskega površja.

Ko si se temu priučil, kar pač ne stane mnogo časa in truda, prepotuj še špeciialno karto v roki, ali še bolje s karto 1:25.000, katere posamezni listi se naroče v c. kr. vojaškem geografičnem zavodu po 3 glđ. 10 kr. vso občino, ako pa je jako hribovita, vsaj precejšen del. To potovanje je toliko zabavno in zanimivo, da ti ne bode prav nič žal za čas, kateri si v to svrhu porabil. S tem dobiš veliko veselja do narave in naučil se bodeš razumevati posebne oblike gorovja. Na zemljevidu 1:25.000 je v gorskem terénu prav mnogo krivih črt, ki so na nekaterih krajih prav blizu jedna zraven druge, a na drugih zopet bolj narazen. Te črte značijo višine plasti (Höhenschichten) od 20 do 20 *m*. Ako se te črte prepavzirajo in preneso na trđ debel papir, ter posamezne te plasti izrežejo, dobi se iz tega slika dotičnega gorskega terena. Na ta način se izdeljujejo pridvižni zemljevidi „Reliefkarten“. O tem praktično več morda pri prihodnjem društvenem zborovanji. Homec je vam vsacemu znan. Na zemljevidu 1:25.000 viditi ga je, kakor kak madež. Nevešč v umevanji tega zemljevida, ne bode našel tu nič zanimivega, oblike tega priprostega hribca ne bode dobil iz raznih šraf. In vendar kako naravno se vidi dvignen ves terén iznad vasi Nožce in Homec, kar bode takoj jasno iz sledečega. Iz krivih črt 2, 3, 4, 5, 8, ki se nahajajo v podobi 3, ki znači Homec v meri 1:5000 izrezal sem iz trdega papirja 5 plasti, in sicer plast 2, 6·6 *mm*, plasti 3, 6, po 3·3 *mm* debeli in zadnjo plast 6, ki je za 14 *m* višja nego plast 8 in 4, 4·6 *mm* debelo. Za višino sem namreč vzel večjo mero, nego za širjavo in daljavo in sicer 1:3000, da se značaj hriba bolje spozna, kar pa seveda ni prav naravno, ker je pobočni kot (Böschungswinkel) prevelik. Zaradi tega pride na vsak *m* višine 0·33 *mm*. Te izrezane plasti ena na drugo položene, pritrjene na podlago zarisano črto 1 in potem s kitom zaravnane, predstavljajo nam Homec v manjši meri, kakor je resnično v naravi, abstrahujoč nekoliko preveliko višino.

Tudi prerez Homca nam kaže od jedne strani obliko teréna. Potegnimo v sliki pod. 3 jedno črto na katero stran koli hočemo n. pr. črto *p r*. K tej črti potegnemo vstričnico *p, r*, na katerej napravimo navpičnic *s, u*. Na teh naznačimo višine plasti po 6·6, oziroma 3·3 *mm* in potegnemo vstričnice *k, p, r*. — Ako projiciramo vstrično *k s, u*, točke 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 itd. in projekcije teh toček, t. j. 2' 3' 4' 5' 6' 7' 8' i. dr. zjediniimo, dobimo prerez Homca od severa proti jugu v nameru črte *p r*, ali natančno konturo tega hribca, ako ga pogledamo od zapadne strani. — Prerez *u v* kaže Homec od vzhoda proti zahodu ali njegovo konturo z južne strani.

Kdor se tedaj na zemljevidu dobro izpozna, temu se takoj na prvi pogled pokaže značaj dotičnega gorovja. Po večji ali manji oddaljenosti številu plastinih ört in kakovosti šraf vé natančno, je li fiksirano gorovje nizko ali visoko, več ali manj nagnjeno.

Ko si tedaj prepotoval vsaj večji del šolske občine, določi velikost kopije po vojaškem zemljevidu 1:25.000, kakor tudi mere, bržkone 1:5000, prični na prej omenjeni način kopirati, omejevši popred prostor na izvorniku in kopiji. Z risancem potem najprvo naznači meje davčnih občin z —...—... in za tem meje šolske občine z —... , kar se na izgotovljenem načrtu pozneje pobarva temno rudeče ali rujavo.

Val. Burnik.

(Konec prih.)

Ukazi in odredbe šolskih oblastev.

Št. 837/ex 1894.

m. šolski svet.

Povodom posebnega slučaja se vsled sejnega sklepa c. kr. mestnega šolskega sveta z dné 22. grudna 1894. l. naroča šolskemu vodstvu, naj ondotno učiteljstvo poučí, da na javnih ali s pravico javnosti previdenih šolah službujočim učiteljem in učiteljicam v zmislu §§ 16. in 19. šolskega in učnega reda z dné 20. vel. srpana ni dopuščeno, privatnim učencem (učenkam), katere so sami pučevali, izdajati spričevala z določenimi redi in o določenih razredih ali oddelkih, temveč da so samo vodstva javnih ali s pravico javnosti previdenih šol v zmislu zgoraj navedenega zakonitega določila upravičena izdajati takšna spričevala na podlagi poprej prebite preskušnje.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dné 8. prosinca 1895.

Predsednik.

Grasselli.

Listek.

Vojna iz l. 1894.

„Nikakor nikar ni bil to vihar
Bil divji je boj,
Ni hrastov podrl, »le hrošče vse« strl
Vihar je nočaj.“ Zloraba Gregorčiča.

Bilo je v pričetku l. 1894. Zima položila je svoje delovanje na jesenski čas ter je pobelila sè snegom plan in dol še pred Vsemi Svetimi, pa je pospravila svoje perilo že okoli novega leta in prizanesla nam je z nadaljnim snežnim obsipanjem popolnoma. Stari ljudje pa — in ti kaj vedo! — ti pa so dejali, da to kar tako brez